

Spm. nr. S 2452

19) Til forsvarsministeren af:

Per Dalgaard (DF):

»Vil ministeren oplyse om regeringens kommende planer for bydelen Christiania, herunder forslaget fra Venstre om at afsætte 300 mio. kr. over 4 år til en gennemgribende byfornyelse af bydelen?«

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Som tidligere meddelt udsættes dette spørgsmål efter ønske fra spørgeren til onsdag den 26.

marts 2003.

Bortfaldne spørgsmål

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Spørgsmål S 2353, der er stillet til miljøministeren af hr. Torben Hansen, er taget tilbage af spørgeren, og spørgsmål nr. S 2372, der er stillet til forsvarsministeren af hr. Jens Peter Vernersen, er ligeledes taget tilbage af spørgeren.

Spørgsmålene, der hermed er bortfaldet, lød således:

Spm. nr. S 2353

Til miljøministeren (7/3 03) af:

Torben Hansen (S):

»Anser ministeren det for et problem, at 26 danske klappladser for havneslam er beliggende i internationale naturbeskyttelsesområder og områder med en vanddybde på under 6 meter, og hvilke politiske initiativer agter ministeren at tage på baggrund af de gentagne tilladelser til klappning i disse sårbare og beskyttede naturtyper?«

Spm. nr. S 2372

Til forsvarsministeren (11/3 03) af

Jens Peter Vernersen (S):

»Hvordan vil ministeren løse det problem, der er opstået ved den vilkårlige tildeling af 1.000 kr. pr. måned til udsendte soldater?«

Skriftlig begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 2371.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 174:

Forslag til lov om ændring af integrationsloven og udlændingeloven. (Lovens formål, udmelding af landstal, visitering, introduktionsprogrammet, tilbud, rådighedsforpligtelse, finansiering m.v. og tidligere tidsbegrænset opholdstilladelse til velintegrerede udlændinge m.v.).

Af integrationsministeren (Bertel Haarder).

(Fremsat 12/3 2003).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Marianne Pedersen (V):

Lovforslag nr. L 174 hviler på firepartsaftalen fra maj 2002 mellem LO, DA, KL og regeringen samt arbejdsmarkedsforliget fra oktober 2002 vedrørende »Flere i arbejde«.

KL 20.30

Lovforslagets formål er gennem en målrettet integrationspolitik at skabe muligheder for, at udlændinge hurtigst muligt kan deltage på lige fod med øvrige borgere i samfundet, og at udlændinge bliver selvforsørgende og får en forståelse for det danske samfunds værdier og grundlæggende normer.

Lovforslaget indeholder flere ændringer i forhold til den gældende lov. Jeg vil trække tre hovedelementer frem.

I lovforslaget bliver det udtrykkeligt fastslået, at en kommunalbestyrelse kan behandle enkelt-sager efter integrationsloven. Dette er i modsætning til sager inden for det sociale område, men netop ved denne modsætning tilkendegiver vi, at nyankomne udlændinge ikke skal behandles som sociale klienter.

Vi mener i øvrigt, at det er nødvendigt for den effektive integrationsindsats, at kommunerne får optimale muligheder for at tilrettelægge indsatsen og således udstikke klare retningslinjer for den kommunale administration.

Reglen om finansiering ændres, således at kommunerne i højere grad tilskyndes til at tilbyde erhvervsrelaterede introduktionsprogrammer. Der er således endvidere regler om resultatstyring af kommunernes integrationsindsats. Således yder staten et resultattilskud på 20.000 kr., når den enkelte udlænding har bestået danskprøven på sit aftalte niveau.

Derudover yder staten et tilskud på 30.000 kr. for hver udlænding, som kommer i ordinær beskæftigelse eller påbegynder en uddannelse. Det vil belønne de kommuner, der gør en effektiv og målrettet indsats på integrationsområdet.

Der gives mulighed for, at udlændinge, der har opnået beskæftigelse og har gennemført danskundervisning, kan få en tidsubegrænset opholdstilladelse allerede efter 5 år. I forhold til i dag, hvor der først kan gives tidsubegrænset opholdstilladelse efter 7 år, er der således åbnet mulighed for tidligere at opnå den tidsubegrænsede opholdstilladelse, såfremt ansøgeren opfylder forskellige kriterier, eksempelvis kommer i job, har et job, lærer at tale dansk osv.

Vi mener, at forslaget vil give incitamenter til flere asylansøgere, og at indvandrerne hurtigere vil komme igennem systemet.

Desuden er aftalen om »Flere i arbejde« også indarbejdet i dette integrationsforslag, og et centralt element i aftalen er en trinvis model for integrationen af udlændinge på arbejdsmarkedet.

Det første trin er en vejledende opkvalificering, og der er trin om virksomhedspraktik. Næste trin er løntilskud. Vi vil altså med lovforslaget give kommunerne nogle gode og nye redskaber, som er rettet mod beskæftigelse og helst beskæftigelse i en virksomhed.

Lovforslaget forventes at være udgiftsneutralt, således at de merudgifter, der er ved udmøntningen af aftalen om »Flere i arbejde«, opvejes af differentiering af programtilskuddet og nedsættelse af grundtilskuddet.

Lovforslaget går målrettet efter en bedre integration af flygtninge og indvandrere, og jeg kan kun anbefale lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Anne-Marie Meldgaard (S):

Jeg mærkede mig, at Venstres ordfører hæftede sig ved den præmieringsordning, som kommunerne nu får mulighed for at få andel i, hvis de er gode til at få udlændingene gennem sprogundervisning eller får dem ud på arbejdsmarkedet.

Derfor vil jeg godt spørge Venstres ordfører, hvordan Venstre vil sikre, at der ikke går kasse-

tænkning i, hvilke udlændinge en kommune ønsker at modtage. Jeg kunne godt forestille mig, at der bliver rift om de højtuddannede udlændinge, som hurtigt kan komme gennem systemet, og dermed kan kommunen så indkassere 20.000 kr. eller måske 50.000 kr. pr. udlænding. Hvordan vil Venstre sikre, at fordelingen bliver reel, så vi ikke er udsat for det?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Det er jeg ikke sikker på, at jeg kan forsikre fru Anne-Marie Meldgaard om. Men i og med at alle kommuner sandsynligvis gerne vil have de højtuddannede, så man hurtigt kan få dem gennem integrationsperioden, så mener jeg, at der er en mekanisme i det, som gør, at fordelingen bliver rimelig. Også fordi fordelingen bliver udmeldt således, at amterne er med til at fordele, og jeg mener også, at kommuneforeningerne er med til at fordele flygtningene. Så jeg mener, at der er nogle naturlige mekanismer i dette.

KL 20.35

(Kort bemærkning).

Anne-Marie Meldgaard (S):

Ja, det lyder jo ret besnærende, og jeg kunne også godt forestille mig, at det kommer til at foregå sådan, når vi taler om de stærke og veluddannede udlændinge, der kommer hertil.

Men det er næsten mere interessant, om Venstre har et bud på, hvordan fordelingen af de svage, måske analfabeter, vil foregå. Jeg kan ikke forestille mig, at slagsmålet om dem vil være helt det samme. Vil Venstre også være på forkant med fordelingen af de svage udlændinge?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Det samme svar må sådan set gøre sig gældende, men med modsat fortegn. Det kan godt være, at der ikke er nogen, der har lyst til at tage de svage flygtninge/indvandrere, men i og med at de bliver visiteret ud til kommunerne, ligesom de stærke gør, vil den opgave også skulle løses.

Vi er også opmærksomme på, at det kan have noget med danskundervisningen at gøre, der er nogle, der hellere vil give danskundervisning til de velfungerende end til de svage, men de svages problemer skal også løses.

Har Socialdemokratiet nogle rigtig gode ideer til, hvordan man løser det her, så synes jeg, det er fint, de kommer frem her mellem første- og

andenbehandlingen, så tager vi det med i overvejelserne.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det fru Anne-Marie Meldgaard for tredje gang.

(Kort bemærkning).

Anne-Marie Meldgaard (S):

Det er jo netop derfor, jeg ønsker at få det spørgsmål belyst her i dag, for mig bekendt er det et antal, der bliver udmeldt, og ikke med en vurdering af, hvilke kvalifikationer de har på forkant. Og der kunne man godt forestille sig, at den nationalitetsvurdering kommer til at spille en vis rolle i Udlændingestyrelsen.

Men hvis vi i fællesskab kan love hinanden, at vi vil være opmærksomme på det her og sørge for, at der ikke sker en skævvridning mellem kommuner, så synes jeg, det vil være en god ting.

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Jo, men det skal lige fastslås, at det er Udlændingestyrelsen, der visiterer flygtninge/indvandre-re ud til kommunerne, så det er sådan set Udlændingestyrelsen, man skulle gå ind at øve indflydelse på, men det kan vi ikke, i og med at de er selvstændige.

Så jeg mener, at opgaven ligger i, at vi her sørger for, at kommunerne får mulighed for at tage sig af såvel de svageste som af de stærke udlændinge.

(Kort bemærkning).

Karen J. Klint (S):

Det sidste svar får mig så netop til at understrege, at det er meget vigtigt, at der er en politisk debat om, hvordan man fordeler. For når det er uden for politisk indflydelse, hvordan man fordeler, så er der i hvert fald andre, der ikke skal falde for, at det alene er de svageste flygtninge, der visiteres til de kommuner, der også har almennyttige boliger i overtal, for så får vi to negative ting til at spille sammen.

Ikke fordi det i sig selv er negativt at have almennyttige boliger, men nogle gange kan ulemperne godt følges ad og dermed ramme de samme kommuner.

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Til det kan jeg kun sige, at alle gode viljer skal mobiliseres for at få integrationen her til at lykkes såvel for de svage som for de stærke flygtninge, og det mener jeg vi må kunne tale os til rette om.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Jeg kunne godt tænke mig at høre, hvad Venstre har tænkt sig at gøre for de svageste flygtninge, som jeg kan høre, ordføreren har stor interesse i at være med til at hjælpe.

Så vidt jeg kan se, er det, regeringen har gjort for de svageste flygtninge, at man har sat dem på starthjælp uden at gøre noget som helst for f.eks. at hjælpe traumatiserede flygtninge. Med andre ord kunne jeg godt tænke mig en oplistning af, hvad regeringen har tænkt sig at gøre netop i forhold til de allersvageste grupper, altså de flygtninge, som kommer herop med dybe traumer.

Hvad er det, det her forslag vil gøre for at hjælpe dem, og hvad har regeringen i det hele taget tænkt sig at gøre for at sikre, at de svageste flygtninge får nogenlunde og anstændige forhold?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Dette forslag har ikke noget i bemærkningerne, der decideret går ind og siger, hvad vi vil gøre ved de traumatiserede flygtninge. Her tager vi fat i forhold til arbejdsmarkedsreformen »Flere i arbejde« og i forhold til de aftaler, der ligger med LO, DA og KL omkring det at få flygtninge i arbejde og gerne ud på virksomhederne og i uddannelse.

Kl. 20.40

Men der står også, at traumatiserede, som ikke vil være i stand til at deltage i integrationsperioden på de 3 år, vil få mulighed for at få et længere forløb, eksempelvis inden for danskundervisningen.

Men i og med at man får de stærke flygtninge hurtigere ud på arbejdsmarkedet og ud i undervisning i dansk, så vil der blive ekstra tid til overs til de svage flygtninge.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Ja, det har jeg læst, men hvad er det, man har tænkt sig at gøre? Målet med starthjælpen var jo

at sikre, at mange flere kom ud på arbejdsmarkedet, for så kunne man supplere den fattigdomsydelse, som ingen mennesker kan leve af.

Jeg har endnu ikke hørt nogen forslag om, hvad man skal gøre ved de mennesker, som er dybt traumatiserede, ud over at give dem et længere aktiveringsforløb, hvor de ikke tjener nogen penge. Hvad skal de leve af i den periode? Mener ordføreren for Venstre, at de virkelig skal kunne leve af den starthjælp? Vi snakker om nogle af de allersvageste mennesker i samfundet.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Jeg ved ikke, om Venstre har en blind plet med hensyn til måden at anskue problemet på, for Rådet for Socialt Udsatte, som i øvrigt er et råd, der er nedsat af regeringen, skriver direkte, at de er bange for, at i og med at der fra dag et sættes ind med sanktioner i forhold til manglende opfyldelse af rådighedsforpligtelsen, vil nogle flygtninge risikere at få frataget forsørgelsesgrundlaget baseret på et ganske uholdbart grundlag.

Så her er det præcis de personer eller det råd, som regeringen har nedsat netop til at holde øje med de socialt mest udsatte, der påpeger et problem i den måde, man anskuer denne gruppe på. Selvfølgelig er der en gruppe, som klart gerne vil komme i arbejde, og det er fint, at man gør det lettest for dem. Men hvad men alle de andre? Hvad med dem, der ikke kan komme i arbejde, men hvor det måske handler om at få dem til at gå fra 03 til et 7-tal, sådan at de får en tålelig hverdag og ikke nødvendigvis kommer i arbejde? Hvad med dem?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Jeg havde også lyst til at spørge hr. Kamal: Ja, hvad med dem? Hvor meget ændret er deres situation blevet i forhold til, hvordan deres situation var for år tilbage, og inden det her lovforslag blev lagt på bordet, bortset fra at man har ændret niveauet på starthjælpen eller på introduktionsydelsen?

I forhold til de flygtninge/indvandrere, som har en svag baggrund, og som er traumatiserede osv., har kommunerne jo stadig væk de samme muligheder i henhold til det her lovforslag, som de havde tidligere. Jeg kan ikke se, at der skulle være nogen ændring.

Men jeg har læst bemærkningerne fra den organisation, hr. Kamal udtalte sig om. Det må vi jo se på. Der står jo også i lovgivningen, at man skal tage den op til vurdering for at se, om den virker efter hensigten. Der kan jeg kun sige, at så må man også tage fat i det område. Har nogle medlemmer eller partier nogle rigtig gode ideer til det her, så er vi da villige til at se på det og også få indarbejdet det i lovgivningen.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Det lyder meget høfligt, men han hedder hr. Qureshi, for Kamal er fornavnet. Han har ordet nu.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Nu er det desværre ikke os, der sidder med regeringsmagten, og regeringen er jo imod mange af de tiltag, som vi gerne vil lave, og som vi også pointerer i tide og utide. Derfor må Venstres ordfører bære over med, at det er Venstres ordfører, der bliver nødt til at svare og ikke vice uden om ved bare at stille spørgsmål.

Jo, der er lavet ændringer. Vi sidder jo lige netop med det problem, at de flygtninge, som ikke kommer i arbejde, bliver fastholdt på en meget lav ydelse. Integrationsministeren har selv i nogle af sine udtalelser til pressen sagt, at det er meget, meget svært at få disse flygtninge i arbejde. Derfor er det vigtigt at kigge på den gruppe og spørge, hvad der sker med den gruppe, når man laver et integrationspolitisk tiltag fra regeringens side. Så nytter det jo ikke noget at komme med gaver alene til den velfungerende del af flygtningene, som jo mange gange nærmest af sig selv kommer i arbejde. Der er det jo også vigtigt at se på, hvad man gør med den svage gruppe.

Der synes jeg ikke, at Venstres ordfører er villig til at forholde sig til problemet eller komme med svar på, hvad regeringens planer er, andet end at det må man tage op ved en senere lejlighed.

Kl. 20.45

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det fru Elsebeth Gerner Nielsen for tredje gang.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Der bliver efterspurgt ideer til, hvad vi kan gøre for de traumatiserede flygtninge.

For det første kunne vi sørge for, at der var en ordentlig behandling til dem. Regeringen har intet gjort, overhovedet intet for at sikre, at der er nogle ordentlige behandlingsmuligheder for traumatiserede flygtninge. Det eneste, man har gjort, er at sætte dem på starthjælp.

For det andet har man altså lavet denne start-hjælp, som ikke har nogen som helst virkning for de traumatiserede flygtninge med hensyn til at få dem ud på arbejdsmarkedet. Så bliver der efterspurgt hjælp – jeg synes, at ordføreren skulle tage at høre efter i stedet for at få hjælp fra ministeren, for man burde kunne klare sig selv – og det, man kunne gøre, var at sørge for, at i det mindste de traumatiserede flygtninge fik en ydelse, der var til at leve af. Med andre ord, man kunne sætte dem på kontanthjælp.

Jeg vil gerne høre, om Venstre kunne støtte, at vi i hvert fald gik ind og støttede denne gruppe af meget, meget svage mennesker, så de havde en ordentlig ydelse at leve for.

(Kort bemærkning).

Karen J. Klint (S):

Nu har vi et par gange hørt ordføreren for det største regeringsparti efterlyse gode ideer til forbedringer af lovforslaget her, mens vi har det til første behandling.

Så ville én god idé til ordføreren være: Hvad med at foreslå ministeren at kalde oppositionen til forhandlinger, før lovforslagene kommer til første behandling?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Jeg vurderer, at det var et forslag til ministeren, som jeg forventer, ministeren selv vil svare på efterfølgende.

Til fru Elsebeth Gerner Nielsen vil jeg sige: Jamen vi har ikke ændret noget i negativ retning for de traumatiserede, bortset fra at vi har sat integrationsydelsen ned. Vi mener ikke, at man kan fjerne et traume alene med penge. Der skal nok noget andet til. Men der har vi ikke gjort mulighederne dårligere for de traumatiserede end den tidligere regerings set-up i dette forhold.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Kamal Qureshi for tredje gang.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Jeg må nok sige, at det er noget af et ambitionsniveau for et regeringsbærende parti, når man siger: Jamen vi har da ikke gjort tingene ringere for de traumatiserede flygtninge. At man som ordfører for et regeringsbærende parti vitterlig bruger det som et argument, at man ikke har gjort forholdene værre, mens man har siddet i regering.

Man burde da på et eller andet plan have som ambition, at man er i regering for at løse nogle problemer og for at gøre tilværelsen bedre og for at lave nogle tiltag, som kan gøre forholdene bedre, i stedet for at sige, at den socialdemokratiske regering gjorde det på én måde, og vi har ikke gjort det værre.

Det synes jeg simpelt hen er et lavt ambitionsniveau.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det fru Karen Klint for tredje gang.

(Kort bemærkning).

Karen J. Klint (S):

Jeg tror, vi alle vil vedgå, at der skulle nogle års erfaring til med, hvordan man behandler traumatiserede mennesker og torturofre. Derfor er det korrekt, at vi ikke er særlig godt med hensyn til antal behandlingspladser.

Men det er jo ikke nogen undskyldning, at fordi den forrige regering ikke havde erfaringer nok og ikke havde mulighed nok for at komme op på niveau, så fortsætter man på det niveau, der giver ventelister.

Så et spørgsmål til Venstres ordfører er: Hvilke intentioner har man om at forbedre vilkårene og øge mulighederne for, at ventelisterne bliver kortere for folk, som trænger til behandling?

(Kort bemærkning).

Marianne Pedersen (V):

Jeg vil sige, at dette lovforslag i sin helhed har et ret højt ambitionsniveau. Der er mange elementer i det, og jeg tror nok, kommunerne hver især vil synes, at skal de opfylde de krav og løfter, de selv har stillet her, så vil de skulle lægge sig rigtig meget i selen. Så ambitionsniveauet er der ikke noget i vejen med.

I forhold til de traumatiserede må jeg blive tidligere spørger svar skyldig. Jeg har ikke nogen løsning, jeg kender ikke til, at der skulle lige noget på det område, det lyder sådan meget lægeligt.

Men jeg er ganske overbevist om, at vi også på det punkt vil gå ind og gøre, hvad vi kan, og få lagt nogle flere gode elementer ind til at løse området, uden at jeg sender penge med.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det fru Anne-Marie Meldgaard som ordfører.

Kl. 20.50

Anne-Marie Meldgaard (S):

L 174 er en revision af SR-regeringens integrationslov fra 1998 samt en udmøntning af aftalen »Flere i arbejde«.

Lovens formål er at sikre, at nyankomne udlændinge får mulighed for at udnytte deres evner og ressourcer med henblik på at blive delta-gende og ydende medborgere på lige fod med alle andre. Sådant cirka skal de første linjer af integrationsloven lyde fremover.

Det er dejligt, at integrationsministeren deler dette synspunkt med Socialdemokraterne. På fem linjer får han sagt, hvad Socialdemokraterne hele tiden har ment, nemlig at udlændinge har ressourcer, at udlændinge ikke skal klientgøres, men bruge deres medbragte kvalifikationer og opbygge nye, at et aktivt arbejdsliv er et mål og et middel for bedre integration. Og sidst, men ikke mindst, at udlændinge, som ikke har andre problemer end ledighed, skal blive ydende og selvforsørgende som alle andre borgere.

Forslagene om at styrke individuelle integrationsforløb med en kombination af danskundervisning, anden undervisning og ikke mindst virksomhedspraktik, mentorordninger og isbryderordninger, som parterne selv kan blive enige om, er alt sammen forslag, som er taget fra Socialdemokratiets integrationsforslag, beslutningsforslag nr. B 80, og gentaget i forhandlingerne om »Flere i arbejde«. Så vi er meget tilfredse med, at ministeren har lyttet.

Hidtil har integrationsministeren kun haft én standardløsning for at få udlændinge i arbejde, nemlig at skære i deres ydelser. Meget snæversynet, for det arbejde, som ministeren ville presse udlændingene til at tage, eksisterer ikke. Endelig har ministeren erkendt, at der er andet, der afgør, om en udlænding får arbejde eller ej.

Der er især to ting, der fornøjer mig. For det første, at den aktive arbejdsmarkedspolitik, som i de seneste halvandet år har haft det drøjt, genoplives, når firepartsaftalen om »Flere i arbejde« nu bliver udmøntet. Dermed er mange barrierer ryddet af vejen.

For det andet, at ministeren forstår, at der er andet end penge, der motiverer mennesker til at yde en indsats. Jeg taler om forslaget om, at udlændinge, der har gjort en vellykket indsats for at blive integreret i det danske samfund, kan få permanent opholdstilladelse, inden der er gået de famøse 7 år.

Ligesom vi mener, at 7 års ventetid er demotiverende for integrationen, mener vi, at 2 års rabat kan være motiverende. Det er et stærkt incitament, og selv om det bliver svært at vurdere omfanget, er det et skridt i den rigtige retning.

Men jeg vil nævne, at det er meget magtpåliggende for os, at det netop er indsatsen og ikke nogle mere specifikke mål, der belønnes. Svage grupper, der gør en stor indsats, skal også belønnes.

Der er enkelte ting, der bekymrer mig i forslaget, som jeg vil tage med i udvalgsarbejdet. Af LO's høringssvar fremgår det, at formål, varighed og omfang af praktik og arbejde med løntilskud ifølge firepartsaftalen skal aftales mellem arbejdsgiver, myndighederne, den enkelte og en tillids- eller medarbejderrepræsentant.

De betingelser kan jeg ikke finde i lovforslaget. Det er formentlig en fejl, for ministeren er vel enig med mig i, at firepartsaftalen er et godt grundlag, som man ikke skal blæse på. Når parterne endelig tager et ansvar og vil involveres, skal de sandelig ikke holdes uden for, og hvis vi ikke involverer arbejdspladsen, risikerer vi, at mange slet ikke ønsker at påtage sig den opgave, som arbejdsmarkedsintegration er.

Så jeg vil bede ministeren tilkendegive, at han agter at leve op til firepartsaftalen og indarbejde tillidsmands- eller medarbejderrepræsentantens medindflydelse i lovforslaget.

KL, LO og DA siger enstemmigt i deres høringssvar, at selvforsørgende udlændinge også skal kunne tilbydes vejledning og opkvalificering, ligesom de kan tilbydes praktik og løntilskud. LO mener derudover, at mentorordningen også skal gælde for denne gruppe, og jeg er tilbøjelig til at give dem ret, for en kombineret indsats virker ofte bedst. En praktik på et gartneri, som skal kunne suppleres med et 2 ugers AMU-kursus i grundlæggende plantehåndtering, det er der da logik i.

Endelig hæfter jeg mig ved, at DA påpeger, at kommunerne kan få et økonomisk incitament til at fastsætte et for lavt slutniveau i dansk, når de får 20.000 kr. for hver gang, en kursist opnår det fastsatte mål. Jeg deler bekymringen. Og endnu værre er det, at der kan gå kassetænkning i, hvil-

ke udlændinge en kommune ønsker at modtage. Der bliver rift om de lærenemme og højtuddannede, mens en gruppe af lavtuddannede med indlæringsproblemer kan blive kastebold, når kommunefordelingen skal foretages. Det må vi se at komme ud over i udvalgsarbejdet.

Kl. 20.55

Jeg kan selvfølgelig, da vi er en del af aftalen, tilkendegive, at Socialdemokratiet i store træk er positive, men vi har sagt, at der er et par spørgsmål, vi godt vil have set på under udvalgsarbejdet.

Søren Krarup (DF):

Vi har to afgørende indvendinger imod dette lovforslag, og vi finder dem så afgørende, at integrationsministeren efter vor mening burde tage dem som anledning til at ændre loven.

Den første har at gøre med selve integrationslovens grundlag eller formålsparagraf. Her skal det efter den nye lov hedde:

»Lovens formål er at sikre, at nyankomne udlændinge får mulighed for at udnytte deres evner og ressourcer med henblik på at blive deltaende og ydende medborgere på lige fod med samfundets øvrige borgere.«

Det undrer mig, at integrationsministeren kan sige noget så meningsløst. At sidestille nyankomne udlændinge med Danmarks øvrige borgere er jo slet og ret vrøvl. Som nyankomne udlændinge er disse udlændinge jo netop ikke at sidestille med de danske borgere, der er borgere ved at have dansk statsborgerskab. Hvorfor så sige det? Og så netop i lovens formålsparagraf, hvor hvert ord skal vejes på en guldvægt.

Nej, nyankomne udlændinge er ikke på lige fod med landets borgere, og denne kendsgerning skal naturligvis respekteres, ikke mindst i en lovs formålsparagraf.

Hvis integrationsministeren kalder denne sondring for subtil, er det, fordi han lukker øjnene for, hvad denne meningsløse formulering kommer til at betyde. Hvor denne sidestilling af nyankomne udlændinge med danske borgere indføres, indfører man nemlig også det forhold, der gennem 20 år har været det katastrofale i dansk udlændingepolitik: at flygtninge og andre nyankomne gøres til indvandrere. Så er de straks i gang med at være danske borgere. I stedet for at man fastholder deres forskel fra landets borgere og først sidestiller dem med disse, når de ankomne udlændinge har fået, ja, egentlig permanent opholdstilladelse, men lad os i forbindelse med integrationsforanstaltninger

blot nøjes med at sige opholdstilladelse. Dette er der mening i. Den foreslåede formålsparagraf er meningsløs.

I stedet for »nyankomne udlændinge« skal der naturligvis stå »udlændinge, som har opnået opholdstilladelse«. Denne formulering oprettholder den helt afgørende sondring mellem flygtninge og indvandrere. Denne formulering er derfor i overensstemmelse med det grundlag, den nuværende regering har fået magten på, og hvor det for befolkningen var afgørende at bremse den ukontrollerede indvandringspolitik.

Jeg anmoder integrationsministeren og regeringen om at tage vores indvending alvorligt.

Den anden indvending har at gøre med forslaget til ændring af udlændingeloven. Her blev det i regeringens aftale med Dansk Folkeparti af 7. maj 2002 bestemt, at betingelsen for at opnå permanent opholdstilladelse var, at udlændingen havde boet lovligt her i landet i 7 år. Jeg har tidligere sagt, at vi har principielle betænkeligheder ved begrebet permanent opholdstilladelse, fordi dette åbner for indvandringspolitikken. Men skal det anvendes, må den aftalte betingelse respekteres. 7 år, dette var meningen med aftalen. Nu vil regeringen ændre dette til 5 år og endda i nogle tilfælde til 3 år for, som det hedder, at give udlændinge incitament til at tage arbejde og blive hurtigt integreret.

Nej, at kunne opnå permanent opholdstilladelse er incitament nok. Der er ikke brug for flere gulerødder. Konsekvensen af disse undtagelser er naturligvis, at reglen om 7 år smuldrer. Hvis der opstilles sådanne muligheder for at omgå gældende regel, så gælder reglen ikke længere, så trækkes grunden væk under den indgåede aftale. Og så er regeringen på hastig flugt fra det, vi har aftalt, og hvor vi loyalt har hjulpet regeringen med at opfylde løfterne til befolkningen.

Vi tvivler ikke om, at regeringen kan få den øvrige opposition til at stemme for lovændringen, men vi vil bede regeringen betænke konsekvenserne eller rettere sagt at overveje, hvem det er, der har været det nødvendige grundlag for den nødvendige ændring af udlændingepolitikken.

Hvad angår de øvrige dele af lovforslaget, forekommer disse os mindre væsentlige. Vi er jo også tilhængere af aktivitet i stedet for passivitet, af selvhjulpenhed i stedet for ørkesløshed og selvpogivelse. Hvad der drejer sig om at skabe en reel integrationspolitik for udlændinge, som har opnået opholdstilladelse, er vi ikke mod-

standere af. Men udgangspunktet skal være i orden, og det er det ikke i dette lovforslag, hvor ordet integration bruges til at indføre en uacceptabel indvandringspolitik, og hvor gennemhulningen af 7-års-reglen bruges til det samme. Vi vil derfor bede regeringen lytte til vore indvendinger.

Kl. 21.00

(Kort bemærkning).

Anne-Marie Meldgaard (S):

Det var en interessant ordførertale fra et forligsparti, det må jeg indrømme. Jeg har da også lyst til at spørge Dansk Folkepartis ordfører, om jeg skal betragte ordførertalen sådan, at Dansk Folkeparti løber af huse og ikke vedstår den aftale, de har indgået med de øvrige partier, som står bag den her aftale.

Så vil jeg da også godt have at vide af Dansk Folkepartis ordfører, om der er mulighed for at få løftet sløret for, hvilke konsekvenser det får for regeringen, hvis den vedtager det her forslag sammen med de øvrige forligspartier.

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Det glæder mig, at fru Anne-Marie Meldgaard finder, at det var en interessant ordførertale. Det bestræber jeg mig bestemt også på at det skal være. Men må jeg sige, at det, der jo naturligvis er meningen med denne tale, er at understrege de punkter, vi finder svage, og først og fremmest det helt afgørende, begrebet nyankomne udlændinge, der sidestilles med danske statsborgere. Dette er og bliver en ophævelse, vil jeg sige, af den sondring, der naturligvis skal være mellem flygtninge og indvandrere. Og derfor er det os meget om at gøre at understrege punktet.

Jeg har spurgt mig selv, om det var mig, der læste det for pedantisk, men jeg har læst, synes jeg, grundigt i bemærkningerne og er blevet bekræftet i, at det faktisk menes, som det står.

Vi er jo som bekendt regeringens trofaste støtte i det spørgsmål, og vi er også dem, der holder regeringen fast på det, der burde og har været formålet, så derfor har vi ikke tænkt at svigte, men vi har tænkt at tale kritisk til regeringen i håb om, at regeringen vil lytte til det, der faktisk er et meget afgørende punkt.

Hvad der vil ske, vil fru Anne-Marie Meldgaard måske få lov at se, men jeg vil ikke tage spændingen væk med det samme.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Så er det fru Else Theill Sørensen som ordfører.

Else Theill Sørensen (KF):

Jeg vil af andre grunde end den forrige ordførers citere formålsparagraffen, hvor der står:

»Lovens formål er at sikre, at nyankomne udlændinge får mulighed for at udnytte deres evner og ressourcer med henblik på at blive deltagende og ydende medborgere på lige fod med samfundets øvrige borgere.«

Sådan står der. Det signalerer en holdning til andre mennesker – i det her tilfælde nyankomne udlændinge – der anerkender, at de hver især har nogle evner og ressourcer, og det signalerer, at det danske samfund vil give dem mulighed for at bruge deres kræfter og for at udfylde en plads i samfundet. Det er en holdning, som efter Det Konservative Folkepartis mening skal være gennemgående i hele integrationsindsatsen.

Jeg vil også godt udtrykke glæde over, at lovforslaget bl.a. bygger på aftaler med arbejdsmarkedets parter og de kommunale parter samt på aftalen mellem regeringspartierne, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Kristeligt Folkeparti om »Flere i arbejde«. Det viser – har jeg skrevet i min ordførertale – at der er bred opbakning til tankerne i lovforslaget, men jeg har måske forregnet mig lidt.

Jeg vil fremhæve et par af de mange gode elementer, der er i forslaget.

For det første: Det understreges, at indgåelsen af en individuel kontrakt mellem den enkelte udlænding og kommunalbestyrelsen har som primært mål, at udlændingen hurtigst muligt opnår ordinær beskæftigelse. Hvis det lykkes, at udlændingen opnår ordinær beskæftigelse, er det en fordel af mange grunde. Udlændinge, der får beskæftigelse, får en meget bedre tilværelse både menneskeligt og økonomisk. Et fast arbejde er en af de bedste veje til at få tæt tilknytning til det danske samfund. Og samfundet får et positivt økonomisk bidrag fra udlændingen i stedet for en udgift til passiv forsørgelse.

Kl. 21.05

Den anden ting, jeg vil tage frem, er kommunernes incitament til at gøre integrationsarbejdet godt, ved at der nu bliver en kontant belønning til de kommuner, der gør en vellykket indsats på specielt de to områder, der handler om det at lære dansk og så det at få beskæftigelse. Kontant betyder det, at en kommune kan få en belønning på 20.000 kr. for hver udlænding, der inden for den 3-årige introduktionsperiode består dansk-

prøven på et bestemt niveau, og en belønning på 30.000 kr., hvis udlændingen kommer i ordinær beskæftigelse.

Op så ligger der endelig for det tredje i lovforslaget en mulighed for, at velintegrerede udlændinge – og så skal de altså virkelig også være meget velintegrerede – kan opnå permanent opholdstilladelse 2 år tidligere end andre. Det giver efter vores mening udlændingene et godt og fornuftigt incitament til hurtigt at blive velintegrerede i det danske samfund.

Sammenfattende vil jeg sige, at Det Konservative Folkeparti støtter forslaget.

Kamal Qureshi (SF):

Jeg vil gerne overvejende bruge min tid på at rose de mange gode elementer, der er i forslaget. Jeg synes, at der er mange gode intentioner, og der er nogle gode betragtninger, og der er en god tone i forhold til at fokusere på ressourcer og muligheder og betragte dem, der kommer hertil, som nogle, der skal i gang og have hjælp til at kunne overvinde de barrierer, som man møder i det danske samfund, inden man kan yde den indsats, de fleste kommer hertil for at yde.

Jeg synes også, der er en række brugbare tiltag, som vil gøre det lettere for kommunerne at få folk i arbejde, og som også vil motivere kommunerne til at satse på at fjerne nogle af de systembarrierer, som forhindrer, at tingene hænger sammen. Nogle af de kommunale folk, jeg i hvert fald har snakket med, har netop også fremhævet nogle af de elementer, jeg her fremhæver.

Det, som jeg synes er et problem, og som jeg gerne vil påpege her, og som også blev påpeget af nogle af de andre ordførere, er, at vi får et system, som kommer til at give belønning, hvis vi nu skal overføre det til folkeskolesprog, til de lærere, der er i stand til at få elever fra et 9-tal til et 11-tal. Og det er jo fint. Det synes jeg er udmærket at man skal gøre, men problemet er, at der ikke ligger forfærdelig mange motiverende faktorer for de lærere, som får elever fra et 03-tal til et 5-tal eller fra et 03- til et 6-tal. Og det kan man gerne gange være et endnu sværere projekt end det at få nogle fra et 9-tal til et 11-tal.

Det er også noget af det, som nogle af de kommunale folk siger, at i det øjeblik, vi kommer til at fokusere på dem, der er meget tæt på at komme i arbejde, når de ankommer hertil, og nogle af de personer, der kan tilegne sig sproget, fordi de har nogle sproglige kompetencer i for-

vejen, vil man netop med det her belønningssystem sætte sine ressourcer ind på det område, fordi der jo er nogle gevinster at hente.

Omvendt ligger der ikke forfærdelig mange motiverende belønningsfaktorer for de kommuner, der yder en god indsats for netop at løfte personer, hvor det ikke nødvendigvis handler om at få dem i arbejde, men hvor det handler om at få dem til at få en tålelig hverdag eller få dem til at deltage i det lokale miljø eller i det hele taget overhovedet at sidde i et klasselokale.

Hvis de f.eks. har været udsat for tortur, kan det at tage en bus ned til skolen i sig selv være en udfordring, som man skal overvinde hver eneste dag, fordi man måske er bange for eller genkalder nogle af de billeder fra den tortur, de massevoldtægter eller andet ubehageligt, en del af flygtningene har været udsat for.

Så jeg synes de elementer er vigtige at have med, og jeg håber, at ministeren vil lytte til de punkter, vi nu fremhæver netop i forhold til den gruppe. Og hvis man kan tage højde for den gruppe, så synes jeg, det er et rigtig godt forslag, og SF stiller sig positivt over for forslaget.

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Det Radikale Venstre er enig i lovforslagets intention om at styrke integrationen. Vi finder det især positivt, at man i formålsparagraffen understreger flygtninges ressourcer frem for at understrege deres problemer.

Kl. 21.10

Vi finder det også rigtig, at der iværksættes en øget indsats i forhold til familiesammenførte, således at disse har mulighed for at få tilbudt virksomhedspraktik og ansættelse med løntilskud i op til 9 måneder.

Det Radikale Venstre mener imidlertid ikke, at forslaget her er vidtgående nok. Selvfølgelig er det vigtigt at give de familiesammenførte flere tilbud om integration, problemet er blot, at nogle familiesammenførte ganske enkelt ikke får mulighed for at deltage i f.eks. danskundervisning eller andre former for introduktion til det danske samfund.

Det skyldes som bekendt, at når man er selvforsørgende, så har det offentlige ikke hidtil haft adgang til at stille krav til familiens måde at organisere sig på. Det mener vi bør laves om. Forudsætningen for overhovedet at få familiesammenføring bør være, at den familiesammenførte skal integreres. Som minimum skal vedkommende gå til danskundervisning. Det Radikale Venstre agter at fremsætte beslutningsforslag

herom i nærmeste fremtid som led i et samlet udspil til nye familiesammenføringsregler.

Så er vi i øvrigt enige med DA i, at gruppen af familiesammenførte også bør have tilbud om vejledning og opkvalificering og ikke kun mulighed for løntilskud.

Forslaget om at stramme op, således at rettigheder og pligter følges ad, er vi helt enige i. Det bør altid give anledning til sanktioner, hvis udlændinge bliver væk fra danskundervisning eller aktivering uden grund.

I den sammenhæng er det dog på sin plads endnu en gang at gøre regeringen opmærksom på, at den stadig ikke har gjort noget som helst for at sikre, at der bliver taget hånd om de traumatiserede flygtninge. Det eneste, man har gjort, er at sætte dem på starthjælp, og det skal nok hjælpe på deres traumer.

Under alle omstændigheder er der ikke nogen flygtninge, der bør miste deres offentlige ydelse, hvis årsagen til deres fravær er, at de ikke kan klare at gå til dansk eller deltage i aktivering på grund af psykisk sygdom som følge af f.eks. krig, forfølgelse eller tortur. Jeg vil gerne høre, hvad ministeren agter at gøre for denne gruppe af flygtninge. Mennesker, som ofte ikke kan klare at gå til dansk, endstige at tage et arbejde. Mener ministeren virkelig, at vi kan være bekendt at efterlade dem på starthjælp?

I øvrigt er det vores opfattelse, at rådigheds- og sanktionsreglerne bør være de samme, uanset hvem man er, og hvilke regler man er omfattet af.

Forslaget indebærer, at der skal kunne gives et variabelt løntilskud afhængig af medarbejderens kvalifikationsniveau. På papiret lyder det som en god idé, men i praksis ville det give anledning til meget bureaukrati og meget bøvl – for at gentage en formulering, som en tidligere ordfører for CD så ofte anvendte. Derfor støtter vi KL's og DA's forslag om at finde en mere ubureaukratisk model.

Med de bemærkninger kan vi støtte forslaget, men har forventning om, at udvalgsarbejdet kan føre til korrektioner af nogle af de anførte punkter.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Hr. Mogens Nørgård Pedersen som ordfører.

Mogens Nørgård Pedersen (KRF):
Da Kristeligt Folkepartis ordfører på området, fru Bodil Kornbek, ikke kan være til stede, har jeg lovet at fremsige følgende:

De dele af lovforslaget, der er opfølgning af regeringens aftale »Flere i arbejde«, står Kristeligt Folkeparti naturligvis ved. Det positive er, at der med lovforslaget gøres en indsats for at få udlændinge i beskæftigelse.

Vi er enige i den nye formålsbestemmelse i integrationsloven. Det er positivt, at myndighederne med formålsparagraffen forpligter sig til at sikre, at nyankomne borgere får mulighed for at udnytte deres evner på lige fod med andre borgere. Kristeligt Folkeparti efterlyser dog nogle bud fra regeringen på, hvordan den vil integrere udlændinge på andre måder end på det beskæftigelsesmæssige område, f.eks. det sociale område.

Overordnet er Kristeligt Folkeparti imod den lave starthjælp, regeringen har indført. Derfor er det også rimeligt, at udlændinge på starthjælp ikke skal opfylde de samme stramme rådighedsregler som danskere på kontanthjælp, men i bund og grund så vi hellere, at starthjælpen var på samme niveau som kontanthjælpen, samtidig med at udlændinge skulle opfylde de samme rådighedsregler som danskere. Når regeringen ikke vil være med til at indføre dette, er de løse rådighedsregler for personer på starthjælp i orden.

Det er positivt, at de stramme regler for opholdstilladelse løsnes op, men det er kritisabelt, at mulighederne for en tidsbegrænset opholdstilladelse i så høj grad hæftes op på, hvor dygtige udlændinge er til at få job i Danmark.

Det er et problem, at personer, der deltager i virksomhedspraktik, ikke er omfattet af arbejdsskadeloven. Det gælder både danskere og udlændinge. Der kan kun gives erstatning efter arbejdsskadeloven, hvis Arbejdsskadestyrelsen vurderer, at personen udfører et selvstændigt arbejde af væsentlig nytte for virksomheden. Kommunerne kan tegne en ulykkesforsikring, der dækker arbejdsskader, men det er ikke givet, at alle kommuner gør det.

KL 21.15

Men samlet set så er Kristeligt Folkeparti positiv over for forslaget.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Hr. Kamal Qureshi har ønsket at give udtryk for, hvad Enhedslisten mener om forslaget.

Kamal Qureshi (SF):
Jeg skal bare herfra give den besked, at Enhedslistens ordfører, hr. Søren Søndergaard, er syg, og derfor vil Enhedslistens stillingtagen til

spørgsmålet blive tilkendegivet ved andenbehandling.

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Jeg vil gerne takke ordførerne for en meget konstruktiv, lærerig og også positiv debat, som efterlader indtryk af, at her kan vi samarbejde bredt. Der er stillet nogle spørgsmål, som jeg synes egner sig til udvalgsbesvarelse, men nogle af dem vil jeg godt prøve at besvare her.

Dette er ikke et forslag om nedsatte ydelser, den sag skændtes vi om i sidste folketingssamling, der er ingen ændringer her i det. Jeg skal blot minde om, at hvis man er stærkt traumatiseret eller skadet, så er der mulighed for førtidspension. Derudover er der, ligesom der altid har været, de sociale ydelser til rådighed, og de er blevet lavere for denne gruppe de første 7 år. Det har vi gjort med åbne øjne.

Når fru Gerner Nielsen så siger, at vi intet har gjort for de traumatiserede, som ikke kan få førtidspension, og som derfor ender på nedsat ydelse, så synes jeg ikke, hun har ret, for forslaget her går jo ud på at undgå at efterlade folk i passivitet og opgivelse.

Forslaget her går ud på at få de nytilkomne, som har fået asyl eller er kommet som led i familiesammenføring, væk fra den velfærdsfælde, som titusinder er landet i de senere år. På den ene side får de en større belønning, hvis de arbejder, men der er sandelig også en belønning for kommunerne, hvis de hjælper dem i arbejde. Det er ikke kun en pisk over nakken på den enkelte. Her gives der virkelig en tilskyndelse for kommunerne til at gøre noget mere, og i samarbejde med arbejdsmarkedets parter har vi udviklet disse to enkle, let forståelige trappetrin, hvor man i 3 måneder og eventuelt i 3 måneder mere kan være i virksomhedspraktik og derefter i 3 måneder og eventuelt 3 måneder mere kan være i job med løntilskud.

Det er den måde, hvorpå mennesker med lav produktivitet, dårlige sprogkunderskaber og dårlig uddannelsesbaggrund kan klatre op på det danske arbejdsmarked, og vi giver kommunerne og sprogcentrene øget tilskyndelse til at hjælpe med at skubbe dem derop. Det er da også til hjælp for dem, som fru Gerner Nielsen kalder for de traumatiserede, og det er jo et meget vidt begreb.

Der er i øjeblikket en svag stigning i beskæftigelsen, men det betyder jo blot, hvis jeg må sige det på den måde, at der hver dag skal nybesæt-

tes 900 job i stedet for 1.000 job. Der er jo stadig væk masser af job, der skal nybesættes.

Denne lov handler om at styrke de nytilkomnes konkurrenceevne i kampen om de job, der skal nybesættes. De får bedre muligheder for at lære dansk hurtigt. De bliver ikke henvist til kun at lære dansk og være passive resten af dagen. Der skal være et program i 37 timer. Det er noget, der hjælper dem i gang i det danske samfund, skaber respekt og selvrespekt.

Kl. 21.20

Hvis man er syg og ikke kan klare det, så gælder der selvfølgelig andre regler, og er man så syg, at man kan kvalificeres til førtidspension, så får man det.

Jeg vil gerne forvisse fru Anne-Marie Meldgaard om, at selvfølgelig skal tillidsmænd og medarbejderrepræsentanter involveres i tilfælde, hvor der f.eks. dispenseres fra husaftaler, når en udlænding ansættes. Jeg har med Renholdningsselskabet af 1898 været ude en morgen i Nordre Frihavnsgade og tømme skraldespande sammen med Jonas fra Marokko. Han fik en lavere lønsats end kollegerne, og jeg er sikker på, at tillidsmanden, som også var der, har stor indflydelse på, hvornår Jonas skal have det samme som kollegerne. Det skal han nemlig, når han er blevet lige så god som kollegerne.

Det synes jeg er et lysende eksempel på, hvordan arbejdsmarkedets parter kan samarbejde om at hjælpe nytilkomne over den første tid, hvor de ikke er konkurrencedygtige på arbejdsmarkedet.

Angående kommunefordelingen så foretages den af Udlændingestyrelsen. Kommunerne kan ikke selv bestemme, hvem de vil have. Jeg skal ikke bestride, at nogle kommuner får flere af en bestemt etnisk gruppe end andre, det skyldes hensyn til tolke osv., men det er jo ikke sådan, at Udlændingestyrelsen træffer disse afgørelser som domstolsafgørelser, som ministeriet ingen indflydelse har på. Vi taler udmærket med hinanden i Udlændingestyrelsen og i Integrationsministeriet.

Jeg tror ikke, at man skal ønske nogen total blanding, altså så man til en mindre kommune sender en somalier, en afghaner, en fra Sudan osv. Det gør ikke noget, at der er nogle stykker fra den samme etniske gruppe, og det kan selvfølgelig føre til, at der kommer nogle stykker fra en etnisk gruppe, som traditionelt er svær at beskæftige. Det kan jeg ikke bestride. Men jeg har altså set en virksomhed i Kjellerup Kommune næsten specialisere sig i at ansætte somaliere, og

jeg hørte så sent som i aftes om en virksomhed i Holstebro, som også ansætter mange somaliere.

Vi skal aldrig give op, men vi kan ikke lave millimeterretfærdighed. Der vil være kommuner, som synes, at de har tungere udlændinge end andre. Sådan er det nu, sådan vil det i et vist omfang blive ved at være. Men vi vil i ministeriet lytte, og vi vil prøve at gøre det problem så lille som muligt.

Jeg tror ikke, hr. Kamal Qureshi har ret i, at kommunen bliver belønnet, hvis man løfter udlændingen fra karakteren 9 til karakteren 11, for i begge tilfælde vil udlændingen jo bestå prøven og kommunen få tilskuddet. Hvis man derimod løfter en fra karakteren 03 til karakteren 7, så falder der penge, for så består vedkommende jo, i stedet for at vedkommende ikke består. Så hr. Kamal Qureshis eksempel var ikke godt.

Jeg vil i øvrigt gøre opmærksom på, at den pædagogiske styring altså ligger i ministeriet. Det er jo ikke sådan, at kommunerne selv kan vælge at sænke niveauet for derved at få flere igennem systemet. Sådan er det jo ikke.

Så vil jeg sige til hr. Søren Krarup, at det, der for ham ser ud som et hul, der skabes i 7-års-reglen i udlændingeloven, er huller, som er der i forvejen. Der er f.eks. en bestemmelse i forvejen om, at hvis man har været i landet og er velintegreret, så bliver man ikke sendt hjem, selv om man ikke har været her i 7 år. Hvis man har været her i 5 år, så bliver man ikke sendt hjem, selv om der er blevet fred i hjemlandet.

Det nye er, at man kan få et papir på det, og det er vigtigt for den pågældende. Det skaber tryghed, det gør det lettere at finde job. Den nykabelse fører ikke til, at der er færre, som bliver sendt hjem, så vidt jeg kan se. Der er også i den nugældende lov en regel om, at man kan forblive her i landet allerede efter 2 års fast arbejde, når beskæftigelsesmæssige eller erhvervs-mæssige hensyn taler for det.

Kl. 21.25

Det vil sige, at hvis der er tale om et hul, så er det et hul, der allerede er der, og når vi her taler om, at man efter 3 år helt undtagelsesvis kan få tidsbegrænset opholdstilladelse, så nævner vi jo udtrykkeligt, at det f.eks. gælder, hvis udlændingen tidligere har haft opholdstilladelse her i landet i en årrække. Det kan man ikke kalde noget alvorligt hul i lovgivningen.

Jeg vil godt opfordre til, at vi bevarer disse muligheder, disse sikkerhedsventiler, for de værner os nemlig imod de allermest oplagte urimeligheder. Man kan være nok så overbevist

om, at det altså er vigtigt, at folk bliver sendt hjem, når der bliver fred i hjemlandet, men når man så står over for den velintegrerede udlænding, som er en gevinst for sin virksomhed, arbejdsgiveren taler for vedkommende, børnene taler flydende dansk, og et af dem er måske allerede nået at komme på ungdomslandsholdet i en eller anden disciplin, så er det altså ikke så let, og så er der jo selv medlemmer af Dansk Folkeparti, som spørger: Skal vi virkelig sende dem hjem? Derfor vil jeg anbefale, at de ventiler, der allerede er i den gældende udlændingelov, er vi ikke kede af, men glade for, og at vi så at sige her i integrationsloven reklamerer lidt for dem, sådan at de kan virke som en spore og som en belønning til de udlændinge, der gør en kraftig indsats for at gøre nytte og være med på det danske arbejdsmarked.

Med disse ord vil jeg sige tak for den fredssommelige debat, vi har haft. Jeg tror, vi kan finde frem til at meget bredt forlig.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg har følgende til korte bemærkninger: Fru Elsebeth Gerner Nielsen, hr. Kamal Qureshi, fru Karen J. Klint og hr. Søren Krarup. Vi tager alle fire, og så får ministeren lidt udvidet taletid. Værsgo, først fru Elsebeth Gerner Nielsen.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Ministeren har helt ret i, at alle de ubehagelige lovforslag behandlede vi sidste år, men det er jo ikke ensbetydende med, at der ikke er brug for at blive ved med diskutere dem, når der er taget forkerte beslutninger. Sidste år blev der taget en beslutning om, at alle flygtninge skulle parkeres på en starthjælp med henblik på at få flere ud på arbejdsmarkedet. Allerede på det tidspunkt understregede vi, at vi betragter det som et stort problem, specielt i forhold til de traumatiserede flygtninge.

Nu siger ministeren, at det jo ikke er så stort et problem, som jeg vil gøre det til, i og med at de mennesker, der virkelig er syge, kan få førtidspension. Det er jo også fuldstændig rigtigt, men jeg tror bare ikke, at det er regeringens politik, at vi skal parkere så mange som overhovedet muligt på førtidspension. Tværtimod er det regeringens politik, som jeg har forstået det, at sørge for at få så mange som muligt væk fra førtidspensionen, men den eneste løsning, der er for de traumatiserede flygtninge nu, er faktisk at få en førtidspension hurtigst muligt, fordi det er

den eneste måde, de kan få en ydelse, de kan leve af, på.

Derfor vil jeg opfordre ministeren endnu en gang til at overveje, om der virkelig ikke er behov for, at vi gør noget for de allersvageste flygtninge. Det her forslag, vi behandler i dag, er en stor fordel for de stærke flygtninge, men vi har også et ansvar for de svageste.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Jeg må sige, at jeg ikke var særlig pædagogisk, siden mit eksempel med karaktererne blev så alvorligt misforstået. Det var sådan set ikke danskundervisningen, jeg hentydede til. Det, jeg hentyder til, er, at for dem, som er velfungerende, ikke sådan karaktermæssigt, men velfungerende som sådan, dem, som kan noget i forvejen, ligger der en belønning til kommunerne for at få til at blive bedre sprogligt, arbejdsmæssigt. Det er helt fint, at der er den belønning.

Problemet er, at vi også har nogle i den anden ende, som gør en kæmpe indsats, men som starter meget, meget dårligere end den anden gruppe, og som efter en meget stor indsats af sig selv og af kommunen kan løfte sig op, ikke nødvendigvis til at komme i arbejde, ikke nødvendigvis til at bestå en danskeksamen, men til at kunne få en mere udadvendt hverdag i stedet for at sidde derhjemme og være skræmte, fordi de har haft nogle dårlige oplevelser.

Der er det vigtigt, at vi stadig væk kan opmuntre kommunerne til ikke at glemme den gruppe, når man skal prioritere denne her vigtige gruppe, som skal i arbejde. Det er vigtigt, at kommunerne stadig væk kan se, at det er hensigtsmæssigt at bruge energi også på den gruppe, som ikke nødvendigvis kommer til at bestå en danskeksamen og ikke nødvendigvis kommer i arbejde, men som af sig selv kommer ud og måske deltager i nærdemokratiet, deltager i beboerdemokratiet og andet, sådan at der også er belønninger for noget andet end det, som de bedste kan.

Kl. 21.30

(Kort bemærkning).

Karen J. Klint (S):

Jeg har et par bemærkninger.

Jeg formoder, det var en fortalelse fra ministerens side, at der blev sagt, at vi har en stigning i beskæftigelsen, vi har vel et lille fald.

Så vil jeg gerne gentage, hvad vores ordfører har sagt, nemlig at der er mange gode ting i for-

slaget, men det, jeg forsøger at forfølge her i aftent, er at forebygge, at de kommuner, der i forvejen er samspilsramte, bliver yderligere samspilsramte ved en måske skæv fordeling af flygtninge.

Jeg er ikke imod, at der kommer medlemmer af samme etniske gruppe til kommunen. Det tror vi faktisk er med til at øge folks trivsel. Det, vi er ude på, er, at kommuner, der i forvejen af mange andre årsager har en skrantende økonomi, ikke bliver yderligere udsat ved at få de flygtninge, der er flest udgifter til, men ikke er så mange indtægter fra i form af nogle præmieringer.

Det handler, og det kan så være lidt i forlængelse af det, hr. Kamal Qureshi sagde, jo ikke altid om at få folk i arbejde, men også om at øge den personlige trivsel, så man dermed ikke på længere sigt får nogle øgede sundhedsudgifter.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Søren Krarup kort bemærkning og derefter ministeren.

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Ministeren kom ikke ind på det punkt, som for mig er temmelig væsentligt, nemlig begrebet nyankomne udlændinge. Jeg kan forstå på en samtale med ham, at det faktisk betyder, selv om der altså står noget andet, at det er udlændinge, der har opnået opholdstilladelse. Derfor vil jeg bede om, at man faktisk ændrer sproget. Jeg ser jo, at det er en overtagelse af integrationslovens oprindelige formål. Hvorfor lade den dårlige socialdemokratiske sprogbrug bestemme en lov, der ikke er dårlig? Derfor vil jeg bede om, at det faktisk ændres i den nye lov, så der står: »...udlændinge, der har opnået opholdstilladelse«. Det er det ene.

Det andet er om 7-års-reglen, der altså ændres til 5 og 3 år. Der vil jeg lige sige til ministeren, at sikkerhedsventiler, der udbores og bruges som andet end sikkerhedsventiler, bliver til huller, der betyder, at gryden, så vidt jeg ved, simpelt hen ændrer karakter. Derfor vil jeg altså sige, at det faktisk er i strid med begrebet sikkerhedsventil, at det får den omtale, så det kommer til at fungere som noget andet.

Jeg mener, det er et tilstrækkeligt incitament, at man kan få opholdstilladelse efter 7 år. Det er det, der skal være det grundlæggende, og det skal fastholdes.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Integrationsministeren, og der er som sagt lidt ekstra taletid, fordi der har været fire heroppe til korte bemærkninger.

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Vi har en uenighed, når det gælder starthjælpen. Den har vi dyrket i sidste samling, og den har vi dyrket i aften. Jeg siger ikke, at starthjælpen er uden problemer, men jeg siger, at med dette forslag bliver der altså færre, som skal nøjes med starthjælp. Så meget må vi kunne blive enige om, og den uenighed, vi så hele tiden har haft, må vi så lade stå.

Jeg kan i øvrigt oplyse, at hvis jeg ikke tager meget fejl, så er det sådan i Horsens, at næsten alle integrationspersoner får et tillæg, men i Fåborg er der mig bekendt ingen, der får et tillæg. Der er altså ret forskellig kommunal praksis, og det kunne jo godt være, at vi skulle kaste lidt lys over denne meget forskellige kommunale praksis, som jeg synes er interessant.

Hr. Kamal Qureshi nævner dette med, at man belønner kommuner, der har stærke udlændinge i integrationsforløb. Som tidligere undervisningsminister ved jeg jo en hel del om, hvordan det generelt er i undervisningssektoren, i f.eks. folkeskolen, hvor et specialundervisningsbarn jo kan koste mere end det dobbelte af, hvad de andre børn koster. Det kompenserer vi ikke kommunerne for. Vi går ganske enkelt ud fra, at de specialundervisningskrævende børn er nogenlunde jævnt fordelt, men skulle de ikke være jævnt fordelt, så er der alligevel ingen compensation. Det er kun, hvis de er så tunge, at de ryger over i en anden kategori og sorteres under amtskommunerne – det var det, det tidligere hed § 19 stk. 2-børn – at der er en anden finansiering. Men ved almindelig specialundervisning, som er vokset kolossalt, er der ingen hjælp til kommuner, som har forholdsvis mange, der skal modtage specialundervisning.

Kl. 21.35

Jeg ved godt, vi ikke helt kan sammenligne. Jeg vil bare blot fremhæve det argument her, at det danske kommunale selvstyre altså er indrettet sådan, at der er fordele og ulemper ved forskellige aktiviteter i forskellige kommuner, og nogle er lidt mere heldige end andre. Vi prøver med vores systemer at udjævne, men vi kan ikke skabe perfekte systemer.

Jeg synes, at svaret til fru Karen Klint må være, at jeg til udvalget giver en redegørelse for,

hvordan denne fordeling på kommuner, der foretages af Udlændingestyrelsen, foregår i praksis. Hvordan griber man den opgave an? Så kan udvalget jo se på den praksis. Er der så noget i den praksis, hvor man kan sige, at i lyset af det, der nu skal ske med større belønninger, er det vigtigt, at vi har lidt større garanti for, at det ikke er enkelte kommuner, som får uforholdsmæssigt mange tunge udlændinge, kan vi se på det. Jeg tror, praksis er god nok, men lad det komme an på en prøve.

Til sidst til hr. Søren Krarup: Jeg vil bestemt ikke udbore sikkerhedsventilerne, det er jo ulovligt. Knallerter må ikke udbores, og jeg er ikke i gang med at udbore en knallert her, det vil jeg gerne have mig frabedt.

Men der er nogle efter min mening fornuftige sikkerhedsventiler i udlændingeloven, som vi altså her sætter i karakter og bruger til at give den enkelte en tilskyndelse til at gøre noget, og det kan jeg ikke se er forkert. Men lad os tale om det, jeg skal meget gerne uddybe det over for udvalget. Jeg sidder faktisk med et lille skema, som belyser disse ventiler, der allerede er, og den måde, vi beskriver det på her i lovforslaget, og det vil jeg gerne delagtiggøre hele udvalget i. Så kan hr. Søren Krarup jo også vurdere sagen og se, om han vil opretholde sin hårde påstand.

Med hensyn til betegnelsen nyankomne så kan problemet vel løses ved, at jeg til udvalget giver en autoritativ fortolkning af, hvad der menes med nyankommen, for jeg har nu i 1½ år døjet med at finde et ord for, hvad man skal kalde mennesker med fremmed baggrund, der kommer her til Danmark. Skal de hedde udlændinge? Skal de hedde indlændinge? Man kunne egentlig godt argumentere for indlændinge – nyt ord.

Skal de hedde nydanskere? Jeg siger det indimellem, men jeg synes, det er noget pjat, for det er jo pakistanske danskere, tyrkiske danskere, der er ingen, der vil fjerne de pågældendes rødder, så nydanskere synes jeg er noget pjat.

Derfor kan jeg i virkeligheden godt lide udtrykket nyankommen eller nyttilkommen. Det er så dejligt neutralt. Så hvis jeg nu i udvalget giver en autoritativ fortolkning af, hvad der menes dermed, som kan optrykkes i betænkningen, kan vi så ikke også få fred i den sag?

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Kamal Qureshi, kort bemærkning, og derefter hr. Søren Krarup.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Jeg takker også for ministerens åbenhed over for nogle af de punkter, som er blevet påpeget.

Selvfølgelig kan vi have en situation, hvor personer yder en indsats, og også meget gerne have en mulighed for, at de kan få en belønning for det. Det er også det, ministeren lægger op til. Det er jeg enig i.

Det, som jeg bare prøver at pege på, er, at hvis belønningen kun ligger på et så højt niveau, at det kun er de bedste, der kan opnå den, så vil man ikke kunne belønne dem, som det efter en meget, meget, meget hård indsats lykkes for at kunne sidde i en bus på vej til danskundervisning i stedet for at sidde hjemme og være bange for at sætte sig i en bus.

Kl. 21.40

Så i mine øjne synes jeg bare, det er vigtigt også på en eller anden måde at kunne vise, at vi også værdsætter den indsats, der sker fra de dårligste grupper, og jeg behøver sådan set ikke få et svar på det.

Det var sådan set bare det, jeg prøvede at anføre, nemlig det vigtige i et belønningssystem, så vi ikke kun kigger på dem, der kommer højt op, men også på dem, som efter en hård indsats kommer en lille smule højere op end der, hvor de var.

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Der er i morgen her i Folketinget en drøftelse af det danske sprog. Det er i høj grad på sin plads, for det danske sprog misbruges på det groveste, hvis der overhovedet tales dansk og ikke engelsk. Men det er dog skuffende at skulle høre en gammel højskolemand som integrationsministeren misbruge det danske sprog så grusomt.

Nyankomne udlændinge, der sidestilles med landets øvrige borgere – det er ikke et spørgsmål om at finde nye betegnelser, det er et spørgsmål om at bruge ordet rigtigt. Det er ikke nyankomne udlændinge, det er udlændinge, der har opnået opholdstilladelse. Det er simpelt hen forskelligt. Det er ikke et spørgsmål om at finde en dækkende glose. Det er forskelligt, og jeg vil bede om, at man bruger sproget til at udtrykke det, man mener.

Jeg er ikke tilfreds med et løfte, for jeg ønsker en ændring i selve sprogbrugen i formålet, hvor der kan stå, at det er udlændinge, der har opnået

opholdstilladelse, som sidestilles med danske borgere. Det er det, sagen drejer sig om.

Og må jeg så lige sige med hensyn til sikkerhedsventiler, at det i og for sig er det samme. En sikkerhedsventil fungerer som sikkerhedsventil ved at være der. I det øjeblik man begynder at – om man så må sige – bruge den som mere end en sikkerhedsventil, så hører den op med at være sikkerhedsventil. Det er faktisk det, der sker med 7-års-reglen. Den bliver undermineret af 5- og 3-års-reglen.

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Jeg foreslår, at Folketingets Integrationsudvalg nu trækker i arbejdstøjet. Hvis der i udvalget er flertal for, at ordet »nyankomne« i § 1 ændres til »udlændinge, der har fået opholdstilladelse«, så har jeg intet derimod at indvende.

Jeg har svært ved at se, hvad formålet skulle være, men det er jo det, der menes med nyan- komne. Min løsning var at afgive en autoritativ fortolkning, men hvis hr. Søren Krarup ikke er tilfreds med det, så synes jeg, han skal prøve i udvalget at overbevise sine kolleger om det. Jeg er ret afslappet i den sag.

Så vil jeg sige til hr. Kamal Qureshi, at det er et problem i hele undervisningssektoren, at man faktisk burde belønne fremgangen i stedet for at belønne standpunktet. Det er nøjagtig det problem, vi står med her. Da man ikke har fået det løst i undervisningssektoren gennem 50 år, så er jeg bange for, vi også får svært ved at løse det her.

Men guderne skal vide, at hr. Kamal Qureshi har ret. Det burde være fremgangen; fremgangen fra at være totalt passiv og til dog at kunne tage bussen og passe sin danskundervisning. Det kan være et mirakel, som i høj grad burde belønnes. Men fortæl mig, hvordan vi kan indrette systemer, som belønner fremgang i stedet for standpunkt. Det er ikke så let, men lad os prøve.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik. Hvis in-

gen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 182: Forslag til lov om ændring af lov om foderstoffer. (Udvidet anvendelsesområde, forsigtighedsprincip m.v.).

Af fødevareministeren (Mariann Fischer Boel).
(Fremsat 12/3 2003).

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Som tidligere meddelt er dette punkt udgået af dagsordenen for mødet i dag og vil formentlig blive optaget på Folketingets dagsorden for et senere møde.

Den sidste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 94:

Forslag til folketingsbeslutning om promille- og produktionsafgiftsfondene.

Af Ritt Bjerregaard (S) m.fl.
(Fremsat 21/2 2003).

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Som tidligere meddelt er dette punkt udgået af dagsordenen for mødet i dag og vil formentlig blive optaget på Folketingets dagsorden for et senere møde.

Meddelelser fra formanden

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 20. marts 2003, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvide til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 21.44
